

Στέφανος Ι. Ιωακειμίδης, Γενικός Γραμματέας Τ.Ε.Ε.

Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος.

Το 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελλήνων Βιβλιοθηκαρίων με γενικό θέμα "Βιβλιοθήκες-Υπηρεσίες Πληροφόρησης-Βάση για Εθνική Ανάπτυξη", είναι μια θαυμάσια ευκαιρία, να ξαναθεθεί το θέμα, Βιβλιοθήκη, στην Ελλάδα, σαν σπουδαίος πολιτιστικός και αναπτυξιακός παράγοντας και να ζητηθεί από το Κράτος να αναλάβει όλες τις ευθύνες του.

Θα ήταν κοινός κόπος να αναφέρει κανένας, το μεγάλο ρόλο που παίζουν οι βιβλιοθήκες και οι υπηρεσίες πληροφόρησης, τόσο στην ανάπτυξη του πολιτισμού και την άνοδο του μορφωτικού επιπέδου, όσο και γενικότερα στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας.

Αυτά είναι πράγματα χιλιοειπωμένα, οι αναπτυγμένοι λαοί, τα εφαρμόζουν πολλά χρόνια στην πράξη και οι γείτονές μας είναι σήμερα πολύ πιο μπροστά από εμάς.

Μόνο πρέπει να επισημάνουμε, πόσο πίσω είμαστε από τους δείκτες που έχει θέσει η UNESCO, 3 βιβλία ανα κάτοικο και 1 βιβλιοθηκάριος ανά 3.000 κατοίκους.

Οι βιβλιοθήκες μας είναι λίγες και αυτές οι σχετικά καλά οργανωμένες, ελάχιστες.

Βιβλιοθηκάριοι λίγοι, με κατα κανόνα ανεπαρκή εκπαίδευση. Διατιθέμενα από το Κράτος ποσά για τις βιβλιοθήκες ελάχιστα και ανεπαρκή. Όλα αφήνονται σε ηρωικές ατομικές προσπάθειες, χωρίς κρατική συμπαράσταση.

Σ' αυτή τη κατάσταση, η οποία λίγο απέχει από το να χαρακτηρίζεται απελπιστική, το να μιλήσει κανείς, για οργάνωση του ειδικού τομέα των τεχνικών βιβλιοθηκών, τη σημασία του και το βάρος του στην άνοδο της παραγωγικότητας της παραγωγής και οικονομίας μας, ίσως είναι ανεδαφικό.

Χρειάζονται πράγματι δύο προϋποθέσεις. Η πρώτη είναι η ύπαρξη, σ' όλη τη χώρα, καλών λαϊκών βιβλιοθηκών, κέντρων πολιτισμού για τη περιοχή της που προοδευτικά θα ειασυνδεθούν, με τα σύγχρονα μέσα που υπάρχουν, σε εθνικό σύστημα βιβλιοθηκών.

Και για να γίνει αυτό που θέλει οπωσδήποτε χρόνο, είναι απαραίτητη, η σχετική πολιτική βούληση του Κράτους, η γενναία του οικονομική ενίσχυση, τόσο για την απόκτηση της υλικοτεχνικής υποδομής (κτίρια, εγκαταστάσεις, ηλεκτρονικά μέσα κ.α.) και βιβλίων όσο και για τη δημιουργία του αναγκαίου ανθρώπινου δυναμικού, επιστημονικά μορφωμένου, των

βιβλιοθηκάρων που θα σώσουν πνοή σ'όλη την υπόθεση.

Και αυτό το τελευταίο είναι ιδιαίτερα σοβαρό, γιατί οι βιβλιοθηκάριοι πρέπει να γνωρίζουν τις ελληνικές συνθήκες και ιδιομορφίες στον τομέα της. Γι'αυτό, στο τομέα της μόρφωσης των νέων βιβλιοθηκάρων πρέπει να αξιοποιηθεί οποιαδήποτε εμπειρία υπάρχει σήμερα στην Ελλάδα, από παλιότερους αλλά και σύγχρονη γνώση από το εξωτερικό.

Πρέπει επίσης σχετικά το Κράτος να θεσπίζει υποτροφίες στο εξωτερικό και μετεκπαιδεύσεις, για να γνωρίσουμε την αναπτυγμένη στάθμη της βιβλιοθηκονομίας στο εξωτερικό και να μεταφέρουμε εδώ ότι χρήσιμο.

Δεύτερη προϋπόθεση είναι, η συνεχής και επίμονη προσπάθεια που πρέπει να αναληφθεί, από το Κράτος και τους φορείς, για να ενισχυθεί η χαμηλή σήμερα έφεση των Ελλήνων προς το διάβασμα.

Και βέβαια, όταν θέτει κάποιος αυτός το ζήτημα στην ουσία, συζητάει για τις κατευθύνσεις και τις βασικές αρχές του πολιτισμού και της σχετικής πολιτικής σε μιά χώρα, θέματα που βέβαια είναι αδύνατο να συζητηθούν τώρα. Απλά και σύντομα, πρέπει να πούμε ότι συζητούμε, για τις αξίες, τα πρότυπα και τα ιδανικά μιας κοινωνίας, τις στάσεις ζωής που προτείνει η τηλεόραση, ο τύπος, το ραδιόφωνο, στα οποία βέβαια κυρίαρχη είναι η επιρροή του κράτους.

Επειδή συζητάμε ρεαλιστικά, μέσα στις συνθήκες που υπάρχουν και τις δυνατότητες που εμπερικλείουν πιστεύουμε ότι μπορεί και πρέπει σήμερα, όλες οι προσπάθειες, για ανάπτυξη του θεσμού των βιβλιοθηκών, να υποστηριχθούν πειστικά, από το Κράτος, από όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, με προβολές, με διαφημίσεις βιβλίων, συζητήσεις κ.λ.π. Μιά προσπάθεια που πρέπει να είναι συνεχής και επίμονη, με ιδιαίτερη αιχμή στα σχολεία, γιατί εκεί γεννιέται το αύριο. Στα σχολεία πρέπει παντού να στηθούν δανειστικές σχολικές βιβλιοθήκες.

Περνάμε τώρα ιδιαίτερα στις τεχνικές βιβλιοθήκες.

Αν εξαιρέσουμε λίγα πράγματα που υπάρχουν σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, σε μερικά Ιδρύματα ή Οργανισμούς ουσιαστικά η μόνη καλά οργανωμένη τεχνική βιβλιοθήκη στην Ελλάδα είναι αυτή του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Έχει πολλές χιλιάδες βιβλία, αξιόλογες σειρές περιοδικών και λειτουργεί μαζί της Τμήμα Τεκμηρίωσης και το Τμήμα Προτυποποίησης—είναι δανειστική και είναι συνδεδεμένη, με ηλεκτρονική μέσα, με βάσεις Πληροφοριών στο Εξωτερικό.

Η στάθμη της και η απόφασή της σήμερα, αποτέλεσμα της προσπάθειας των εργαζομένων σ'αυτή και των αρκετών εκατομμυρίων δρχ. που δαπάνά κάθε χρόνο το Τ.Ε.Ε. για τον εμπλουτισμό της, είναι ικανοποιητικές.

Η ανάπτυξη των τεχνικών βιβλιοθηκών είναι σπουδαίος παράγοντας για την ανάπτυξη και εκλαΐκευση της τεχνικής και τεχνολογίας της χώρας μας.

Η πολιτεία πρέπει να ενστερνισθεί βαθειά, ότι οι δαπάνες που γίνονται για τη Παιδεία και ειδικά για τη Τεχνική Παιδεία είναι δαπάνες παραγωγικές και ότι ο κύριος παράγοντας που ανεβάζει, τη παραγωγικότητα μιας οικονομίας είναι, η άνοδος του μορφωτικού επιπέδου και της ειδίκευσης των πολιτών-και σ' αυτό παίζουν σπουδαίο ρόλο οι λαϊκές και τεχνικές βιβλιοθήκες, ανεξάρτητες ή τμήματα των λαϊκών βιβλιοθηκών της περιοχής.

Πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρχουν δύο ειδών τεχνικές βιβλιοθήκες. Οι ανεξάρτητες, εξειδικευμένες τεχνικές βιβλιοθήκες, όπως του ΤΕΕ, των Πολυτεχνείων, ορισμένων Ερευνητικών Κέντρων κ.λ.π. που πάντως θα είναι συνδεδεμένες στο Εθνικό Σύστημα Βιβλιοθηκών και οι οποίες θα καλύπτουν κύρια, τις ανάγκες των ερευνητών, των επιστημόνων, των φοιτητών και θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια να είναι άριστα ενημερωμένες στη βιβλιογραφία και τις κάθε είδους τεχνικές εκδόσεις στο εξωτερικό.

Και οι τεχνικές βιβλιοθήκες, παραρτήματα των λαϊκών βιβλιοθηκών, σ' όλες τις μεγάλες πόλεις, τις μεγάλες δημόσιες επιχειρήσεις και τα εργοστάσια.

Ο χαρακτήρας αυτών των δεύτερων βιβλιοθηκών που είναι περισσότερο προς τη κατεύθυνση της εκλαΐκευσης της επιστήμης και της τεχνολογίας και θα πρέπει να περιέχουν παράλληλα, προς επιστημονικά βιβλία χρήσιμα για κάθε συγκεκριμένη επιχείρηση, βιβλία απλά που θα διδάσκουν τους εργαζόμενους, αναγκαία στοιχεία που θα κάνουν πιο αποδοτική τη δουλειά του, θα τους προστατεύουν από ατυχήματα κ.λ.π.

Παράλληλα, θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες ώστε, όλες αυτές οι βιβλιοθήκες να προμηθευθούν κατάλληλα οπτικοακουστικά μέσα που θα κάνουν πιο ελκυστική και πιο χρήσιμη τη λειτουργία της.

Οι απόψεις που αναπτύχθηκαν παραπάνω είναι γενικές. Στη κατάσταση όμως που βρισκόμαστε σήμερα, στην Ελλάδα, σ' αυτό το τομέα, είναι το μόνο που μπορεί να γίνει. Για να πεισθεί η Πολιτεία να αναλάβει τις ευθύνες της και να προχωρήσει, σ' αυτό το νευραλγικό τομέα.

Εύχομαι, σ' ένα άλλο συνέδριο των Ελλήνων βιβλιοθηκάρων, όπου θα έχουν μπει, οι βάσεις όλης της προσπάθειας, να συζητήσουμε πώς κάτι υπάρχει, θα το κάνουμε καλύτερο, για το καλό όλων μας.